

ΕΤΟΣ 60όν

11 Νοεμβρίου 2012

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 46 (3102)

Η ΑΓΑΠΗ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΛΗΣΙΟΝ

Αιώνια ζωή και Μωσαϊκός νόμος

Όταν οι Έβδομήκοντα μαθητές επέστρεψαν με χαρά από τό κήρυγμα, ό Ίησοῦς τούς μακάρισε περισσότερο από τούς προφήτες καί τούς βασιλείς τής Παλαιάς Διαθήκης, επειδή αξιώθηκαν νά δοῦν τόν Μεσσία καί νά γνωρίσουν τίς θείες δωρεές πού ἔφερε στόν κόσμο, σταλημένος από τόν Πατέρα Του. Κυριότερη δωρεά καί πηγή χαρᾶς γιά τούς ἀποστόλους εἶναι ὅτι τά ὀνόματά τους γράφθηκαν στούς οὐρανοῦς, κάτι πού σημαίνει ὅτι αξιώθηκαν νά κληρονομήσουν τήν οὐράνια βασιλεία, ἡ μέ ἄλλα λόγια, τήν αἰώνια ζωή.

Κάποιος νομοδιδάσκαλος ἀκούγοντας τόν Ίησοῦ νά μακαρίζει τούς μαθητές του γιά τίς ἀποκαλύψεις αὐτές πού τούς δόθηκαν ἀπό τόν οὐράνιο Πατέρα, τόν θεώρησε παραβάτη τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου. Διότι ὁ νομικός αὐτός γνώριζε ὅτι ὁ νόμος μακαρίζει αὐτούς πού τηροῦν τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ. Ἐπομένως, κατά τή γνώμη του, μόνο στήν τήρηση τοῦ νόμου ὑπάρχει ἡ σωτηρία καί ἡ ζωή. Γι' αὐτό σηκώθηκε καί ρώτησε δοθίως τόν Κύριο τί νά πράξει γιά νά κερδίσει τήν αἰώνια ζωή, ἔχοντας ὡς σκοπό νά τόν κατηγορήσει ὅτι διδάσκει πράγματα ἀντίθετα μέ τόν Μωσαϊκό νόμο.

Ὁ Κύριος καταλαβαίνοντας τή δοθιότητα τοῦ νομοδιδασκάλου τόν παραπέμπει σέ αὐτά πού εἶναι γραμμένα στόν Μωσαϊκό νόμο· ὅτι δηλαδή ἡ αἰώνια ζωή βρίσκεται στήν τήρηση τῆς ἐντολῆς τῆς ἀγάπης πρὸς τόν Θεό καί τόν πλησίον. Μάλιστα δέν ἔδωσε ὁ ἴδιος τήν ἀπάντηση, ἀλλά προέτρεψε τόν νομικό νά ἀπαντήσει σύμφωνα μέ τίς γνώσεις πού εἶχε ἀποκτήσει ἀπό τή μελέτη τοῦ νόμου. Ἔτσι, οὐσιαστικά τοῦ ἔδειξε ὅτι ἦταν περιττή ἡ ἐρώτηση πού τοῦ εἶχε κάνει, ἀφοῦ ἐκεῖνος ἤδη γνώριζε τί διδάσκει ὁ νόμος. Ταυτόχρονα, τοῦ ξεκαθάριζε ὅτι δέν διαφωνεῖ καθόλου μέ τή διδασκαλία τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου.

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Λουκ. ι' 25-37)

Τό πρόσωπο τοῦ πλησίον

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, Νομικός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ, πειράζων αὐτόν, καί λέγων· Διδάσκαλε, τί ποιήσας ζῶν αἰώνιον κληρονομήσω; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ἐν τῷ νόμῳ τί γέγραπται; πῶς ἀναγινώσκεις; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καί ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καί ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου, καί ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου· καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. Εἶπε δὲ αὐτῷ· Ὁρθῶς ἀπεκρίθης· τοῦτο ποίει, καὶ ζήση. Ὁ δὲ, θέλων δικαιοῦν ἑαυτόν, εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Καὶ τίς ἐστί μου πλησίον; Ὑπολαβὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἄνθρωπος τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλήμ εἰς Ἱεριχῶ, καὶ λησταῖς περιέπεσον· οἱ καὶ ἐκδύσαντες αὐτόν, καὶ πληγὰς ἐπιθέντες ἀπῆλθον, ἀφέντες ἡμίθνην τυχάνοντα. Κατὰ συγκυρίαν δὲ Ἱερεὺς τις κατέβαινεν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ, καὶ ἰδὼν αὐτόν ἀντιπαρῆλθεν. Ὁμοίως δὲ καὶ Λευῖτης, γενόμενος κατὰ τὸν τόπον, ἐλθὼν καὶ ἰδὼν, ἀντιπαρῆλθε. Σαμαρεῖτης δὲ τις ὁδεύων, ἦλθε κατ' αὐτόν, καὶ ἰδὼν αὐτόν, ἐσπλαγχνίσθη, καὶ προσελθὼν κατέδησε τὰ τραύματα αὐτοῦ, ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον, ἐπιβιβάσας δὲ αὐτόν ἐπὶ τὸ ἴδιον κτήνος, ἤγαγεν αὐτόν εἰς πανδοχεῖον, καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ· καὶ ἐπὶ τὴν αὐριον ἐξεληθὼν, ἐκβαλὼν δύο δηνάρια ἔδωκε τῷ πανδοχεῖ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἐπιμελήθητι αὐτοῦ, καὶ ὅ,τι ἂν προσδαπανήσης, ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαί με ἀποδώσω σοι. Τίς οὖν τούτων τῶν τριῶν, πλησίον δοκεῖ σοι γεγονέναι τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς ληστές; Ὁ δὲ εἶπεν· Ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ' αὐτοῦ. Εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Πορεύου, καὶ σὺ ποίει ὁμοίως.

Ὁ νόμος καὶ ἡ ἔννοια τοῦ πλησίον

Ἡ ἀπάντηση τοῦ Ἰησοῦ ἔκανε τὸν νομικὸ νὰ αισθανθεῖ ἀμήχανα, ἐπειδὴ φάνηκε στά μάτια ὄλων νὰ ρωτᾶται καὶ νὰ ζητᾶ νὰ μάθει κάτι πού ὁ ἴδιος γνώριζε πολὺ καλὰ. Γιά νὰ δικαιολογήσει λοιπὸν τὴν ἐρώτησή του, προσποιεῖται ὅτι δὲν καταλαβαίνει τὸ νόημα τῆς λέξης «πλησίον» καὶ ζητᾶει περισσότερες ἐξηγήσεις ἀπὸ τὸν Κύριο. Μὲ αὐτόν τὸν τρόπο ἐπίσης ἐπανέρχεται στὸν σκοπὸ του, πού εἶναι νὰ ἀποδείξει ὅτι ὁ Κύριος διδάσκει ἐνάντια στὸν Μωσαϊκὸ νόμο, ἀφοῦ κηρύσσει ἀγάπη πρὸς τοὺς ἔθνικούς καὶ τοὺς εἰδωλοθητρικούς Ἰσραήλ. Στὴ σκέψη τοῦ νομικοῦ καὶ γενικά τῶν Ἰουδαίων, ὅπως παρατηρεῖ ὁ ἅγιος Νεκτάριος ὁ θαυματουργός, ἡ ἐντολὴ τῆς ἀγάπης πρὸς τὸν πλησίον εἶχε ὄρια τὸν νοητὸ ὀρίζοντα πού περικλείει ὄχι ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα, ἀλλὰ τὰ στενά ὄρια τῆς Παλαιστίνης.

Στὴν δευτέρη αὐτὴ δόξια ἐπίθεση τοῦ νομοδιδασκάλου ὁ Κύριος, ὁ ὁποῖος συλλημβάνει τοὺς σοφοὺς «ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτῶν» (Α' Κορ. 3, 19), δίνει ἐξοχη ἀπάντηση μέσα ἀπὸ τὴν παραβολὴ τοῦ καλοῦ Σαμαρείτη. Μὲ τὴν παραβολὴ αὐτὴ βάζει τὸν ἀλλοεθνή καὶ αἰρετικὸ Σαμαρεῖτη νὰ γίνεταί πλησίον στὸν καταπληγωμένο ἀπὸ τοὺς ληστές Ἰσραηλίτη. Οὔτε ὁ Ἑβραῖος ἱερέας, οὔτε ὁ

Μετάφραση τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς

Ἐκείνον τόν καιρόν, ἕνας νομικός πλησίασε τόν Ἰησοῦ μέ τόν σκοπόν νά τόν πειράξῃ καί τοῦ εἶπε, «Διδάσκαλε, τί νά κάνω διά νά κληρονομήσω ζωήν αἰώνιον;». Αὐτός δέ τοῦ εἶπε, «Εἰς τόν νόμον τί εἶναι γραμμένον; Τί διαβάζεις;». Ἐκεῖνος ἀπεκρίθη, «Νά ἀγαπήσῃς Κύριον τόν Θεόν σου μέ ὄλην τήν καρδιά σου καί μέ ὄλην τήν ψυχήν σου καί μέ ὄλην τήν δύναμίν σου καί μέ ὄλην τήν διάνοιάν σου καί τόν πλησίον σου ὅπως τόν ἑαυτόν σου». «Ὅρθά ἀποκρίθηκες», εἶπε ὁ Ἰησοῦς, «κάνε αὐτό καί θά ζήσῃς». Ἐκεῖνος ὅμως ἤθελε νά δικαιώσῃ τόν ἑαυτόν του καί εἶπε εἰς τόν Ἰησοῦν, «Καί ποῖός εἶναι ὁ πλησίον μου;». Ὁ Ἰησοῦς ἀπάντησε, «Κάποιος κατέβαινε ἀπό τήν Ἱερουσαλήμ εἰς τήν Ἱεριχώ καί ἔπεσε σέ ληστάς, οἱ ὅποιοι ἀφοῦ τόν ἐγδυσαν καί τόν ἐτραυμάτισαν, ἔφυγαν καί τόν ἄφησαν μισοπεθαμένον. Κατά σύμπτωσιν ἕνας ἱερεὺς κατέβαινε εἰς τόν δρόμον ἐκείνον ἀλλ' ὅταν τόν εἶδε, ἐπέρασε ἀπό τό ἀπέναντι μέρος. Ὅμοίως καί ἕνας Λευῆτης, ὅταν ἔφθασε εἰς τόν τόπον καί τόν εἶδε, ἐπέρασε ἀπό τό ἀπέναντι μέρος. Ἐνας ὅμως Σαμαρεῖτης, ἐνῶ ἐβάδιζε, ἔφθασε κοντά του καί ὅταν τόν εἶδε, τόν σπλαγχνίσθηκε. Τόν ἐπλησίασε, ἔδεσε τά τραύματά του, ἀφοῦ τά ἄλειψε μέ λάδι καί κρασί, τόν ἀνέβασε εἰς τό δικό του ζῶον καί τόν ἔφερε εἰς ἕνα ξενοδοχεῖον καί τόν περιποιήθηκε. Ὅταν ἔφυγε, τήν ἐπομένην ἡμέραν, ἔβγαλε δύο δηνάρια καί τά ἔδωκε εἰς τόν ξενοδόχον καί τοῦ εἶπε, "Περιποιήσου τον καί ὁ,τι δῆποτε δαπανήσῃς ἐπί πλέον, ἐγώ θά σοῦ τό ἀποδώσω ὅταν ἐπιστρέψω". Ἀπό τούς τρεῖς αὐτούς ποῖός σου φαίνεται ὅτι ἐγίνε πλησίον εἰς ἐκείνον πού ἔπεσε εἰς τούς ληστάς;». Ἐκεῖνος δέ εἶπε, «Αὐτός πού τοῦ ἔδειξε τήν εὐσπλαγχνίαν». Καί ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε, «Πήγαινε καί κάνε καί σύ τό ἴδιον».

(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέλλα, Ἀρχιμ. Εὐ. Αντωνιάδου, Ἀμ. Ἀληβιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἐκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ).

Πλευῖτης τόν βοήθησαν, ἀλλῆ ὁ Σαμαρεῖτης. Ἄν ἔβαζε Ἰσραηλίτη νά δείχνει ἀγάπη πρὸς ἕναν ξένο, ὁ νομικός θά τόν κατηγοροῦσε ἀμέσως ὅτι παραβαίνει τόν νόμο τοῦ Μωϋσέως. Τώρα ὅμως βάζει τόν ἀλλοεθνή καί ἑτερόδοξο νά βοηθᾷ, γιά νά δείξῃ ὅτι εἶναι ἀδύνατον ὁ ἀπό τόν Θεό δοσμένος νόμος νά κηρύττει μιά μορφή ἀγάπης κατώτερη ἀπό αὐτήν πού συναντοῦμε ἀκόμη καί σέ αὐτούς πού βρίσκονται στήν πλάνη καί τήν ἁμαρτία. Ἄν ὁ πλανημένος καί ἀπομακρυσμένος ἀπό τό λαό τοῦ Θεοῦ Σαμαρεῖτης, ἀκολουθώντας τίς ἐπιταγές τῆς συνειδήσεώς του, ἔδειξε ἀγάπη πρὸς τόν χειμαζόμενο Ἰουδαῖο, πόσο περισσότερο οἱ ἄνθρωποι τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ δέν θά πρέπει νά δείχνουν τέλεια ἀγάπη πρὸς ὅλους τούς ἀνθρώπους, βλέποντάς τους ὡς οἰκείους καί συγγενεῖς καί ἀδελφούς τους; Ἐπομένως, ὅταν ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ κάνει ἠλόγο γιά τόν «πλησίον», δέν ἀναφέρεται μόνον στούς οἰκείους στήν πίστη, στούς ἐνάρετους καί τούς ὁμοεθνεῖς, ἀλλῆ σέ ὅλη τήν ἀνθρωπότητα, ἀνεξαρτήτως φυλῆς, θρησκείας, χρώματος, ιδιότητας, ἀρετῆς ἢ ὁποιουδήποτε ἄλλου γνωρίσματος.

11 Νοεμβρίου 2012: ΚΥΡΙΑΚΗ Η΄ ΛΟΥΚΑ
Μηνᾶ († 304), Βίκτωρος (β΄ αἰ.) καὶ Βικεντίου διακόνου († 304) μαρτύρων,
Θεοδώρου ὁσ. τοῦ Στουδίτου.
Ἦχος: πλ. β΄ – Ἐωθινόν: Α΄ – Ἀπόστολος: Β΄ Κορ. δ΄ 6-15 – Εὐαγγέλιον: Λουκ. ι΄ 25-37.
Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 18 Νοεμβρίου, Θ΄ Λουκᾶ.
Ἀπόστολος: Ἐφεσ. β΄ 14-22 – Εὐαγγέλιον: Λουκ. ιβ΄ 16-21.

Νόμος καὶ χάρις

Εἶναι γεγονός ὅτι ὁ Μωσαϊκὸς νόμος δίδασκε τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν πλησίον καὶ τὸ μῖσος πρὸς τὸν ἐχθρόν. Αὐτὸ τὸ βεβαιώνει καὶ ὁ ἴδιος ὁ Κύριος στήν ἐπί τοῦ Ὑδρου ὁμιλία του. Ὅπως παρατηρεῖ ὁ μακαριστὸς γέρον Πορφύριος, τὸ μῖσος στήν Παλαιὰ Διαθήκη ἦταν καλὸ πρᾶγμα. «Γιατὶ ἂν εἶχε κανεὶς ἀγαθὴ καρδιά, τὸν ἐτρωγε ὁ ἄλλος». Δέν εἶχε ἔλθει ἀκόμη ἡ χάρις καὶ ἡ αἰώνια ζωὴ. Γι' αὐτὸ ἔπρεπε ὁ πιστὸς λαὸς τοῦ Θεοῦ νὰ προφυλάσσεται ἀπὸ τοὺς ἀλλήλους λαοὺς καὶ νὰ ἀμύνεται ἀπὸ αὐτούς, γιὰ νὰ μὴν ἀφανιστεῖ. Ὁ Μωσαϊκὸς νόμος ἔκρυβε βέβαια μέσα του ὅλα τὰ ὑψηλὰ νοήματα τῆς τέλει ἀγάπης, ἀλλὰ σάν μέ κάποιο κάλυμμα τὰ σκέπαζε μέ τίς ἐξωτερικὲς νομικὲς διατάξεις του. Τό βαθύ του νόημα τὸ κρατοῦσε κρυφόν, γιὰ νὰ τὸ ἀποκαλύψει ὅταν θὰ ἐρχόταν ὁ Μεσσίας καὶ θὰ ἔφερε τὴ χάρις (πρβλ. Β΄ Κορ. 3, 12-18).

Τώρα λοιπὸν ἦλθε ὁ Μεσσίας, ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Ἐφερε τὴ χάρις καὶ κτήρησε τὸ θάνατο. Γι' αὐτὸ καὶ ἀποκάλυψε ὅλη τὴν ἀλήθεια πού κρύβουν οἱ ἐντολὲς καὶ τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ, τὰ ὁποῖα δόθηκαν στοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων. Πλέον οἱ πιστοὶ ἔχουμε τὴ χάρις καὶ διὰ μέσου αὐτῆς γνωρίζουμε τὴν ἀλήθεια καὶ δέν πτοοῦμαστε ἀπὸ κανένα φόβο, ἀφοῦ πλέον ὁ θάνατος ἀφανίστηκε. Μέσα στή χάρις καὶ τὴν ἀλήθεια λαμβάνουμε φῶτιση καὶ θεῖα δύναμη νὰ ἀγαποῦμε ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ὡς ἑαυτὸ μας. Ἐπειδὴ ἐπενδύσαμε λοιπὸν τὴ ζωὴ μας στή χάρις τῶν θείων μυστηρίων τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὴν ὀρθότητα τῶν δογμάτων της, γιὰ νὰ μπορέσουμε νὰ ἐκπληρώσουμε τὴν ἐντολή τῆς ἀγάπης, στήν ὁποία συνοψίζεται ὅλος ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆτες.

Ἄρχιμ. Π. Κ.

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΡΙΟΥ»: 1) Κάθε Σάββατο καὶ ὥρα 6.00 μ.μ. γίνεται τὸ κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου», στὸν Ἱ. Ναὸ Ἁγίας Εἰρήνης (ὁδ. Αἰόλου) Ἀθήνα. Προηγεῖται ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ, στήν ὁποία περιστασιακῶς θὰ χοροστατεῖ ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος καὶ θὰ ὁμιλεῖ. 2) Κάθε Παρασκευὴ καὶ ὥρα 5.30 μ.μ. γίνεται τὸ κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου» στὸν Ἱ. Προσκυνηματικὸ Ναὸ Ἁγίας Βαρβάρας στὸν ὁμώνυμο Λῆμο Ἀττικῆς. Προηγεῖται ἡ Παράκλησις τῆς Ἁγίας καὶ ὁμιλεῖ ἕνας ἀπὸ τοὺς Ἐφημερίους τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ.

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἑβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καὶ ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰασιῶ 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδόσις - Διευθυντής· Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξις, τηλ. 210.7272.331. Διευκρίτισις, τηλ. 210.7272.388. Ὑπὸ τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ' ὅλο τὸν κόσμον μέσω Διαδικτύου: www.apostoliki-diakonia.gr
